

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei
Pe 6 luni 16 „
Pe 3 luni 8 „

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCURESCI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6
Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

S U M A R

Expunerea de motive și proiectul de lege pentru organizarea serviciului Portăreilor;

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de casație, secția I: *Preotul N. Ionescu, tutorele minorei Dumitra Ioniță Dan Florea cu Preoteasa Ana Preotul Constantin.*

Tribunalul județului Fălciu: *Dimitrie și Adela Miculescu în calitate de tutori ai minorilor defunctului Ion Mihail Cogălniceanu cu Ion Movilă, contestație la urmărire.*

Informațiuni.

EXPUNEREA DE MOTIVE

ȘI

PROIECTUL DE LEGE

PENTRU

ORGANISAREA SERVICIULUI PORTĂREILOR

Joii 25 Noembre cor., D-l C. G. Disescu, Ministru de Justiție a depus pe biroul Senatului Proiectul de lege pentru organizarea Serviciului Portăreilor, proiect ce se anunțase prin Mesajul de deschiderea Corpurilor Legiuitoare.

Procurându-ne acest proiect, ne facem o deosebită plăcere a-l comunica cititorilor noștri, publicând în acest număr atât Expunerea de motive ce însoțește acest proiect cât și întregul proiect de lege.

Iată expunerea de motive :

Instituția portăreilor a stârnit plângeri încă din primii ani de la punerea în aplicare a legii care a statornicit-o.

Nemulțumirile provocate, fie din cauza recrutării unui personal nedestoinic, fie din cauza organizării vițioase a instituției, au pus la îndoială chiar utilitatea acestei instituții.

La diferite epoce, miniștrii de justiție s-au ocupat de cestiunea portăreilor și au căutat să aducă îndreptare răului. Lucrarile lor însă au rămas în stare de proiect.

«Nu este instituție judecătorească, scrie în anul 1879 D. Stolojan, ministrul de atunci, într'o circulară ce a adresat tribunalelor, care să fi dat naștere la mai multe plângeri ca aceia a portăreilor».

Comisiunea întocmită atunci de d. Stolojan ca să studieze cestiunea, de acord cu vederile ministrului, a lucrat un proiect de regulament pe base noi, schimbând chiar sistemul de organizare.

În anul 1882 ministrul George Chițu a orânduit o anchetă la cele patru corpuri de portareii de la reședințele curților de apel ca să cerceteze cauzele pentru care instituția portăreilor nu a dat roadele așteptate și cari ar fi măsurile mai nemerite de luat. Ancheta a dovedit : «neglijență, lipsă de activitate, rea credință în serviciu, percepere de taxe neprevăzute de regulament, șicane aduse justițiabililor, desordine în archive, și nici un control în privința sumelor încasate și a cheltuelilor «făcute». Acestea sunt chiar cuvintele din raportul comisiunei de anchetă orânduite la București.

Cestiunea a fost reluată anul trecut de predecesorul meu, d. Constantin I. Stoicescu, care a și instituit o comisiune pentru organizarea serviciului portăreilor.

Însăși legiuitorul din 1890 a fost preocupat de reorganizarea acestui serviciu. Art. 51 din legea de organizare judecătorească arată că numai până la nouă dispoziții legea de la 9 Iulie 1865 și regulamentele privitoare la portareii vor rămâne în vigoare.

În proiectele de lege întocmite până acum au fost admise două sisteme, diferite de cel astăzi în vigoare.

Proiectul d-lui Stolojan admitea sistemul ca fie-care portărel să lucreze pe socoteala sa, iar nu pentru întregul corp.

Cu acest sistem s'ar naște în portărei emulațiunea, s'ar stabili o concurență între dênșii. Acela care ar fi mai activ, mai inteligent și mai onest, ar avea clientelă bună, și ar fi și rêsplătit pentru munca sa; justițiabilii ar câștiga din toate punctele de vedere. Pe când în sistemul actual, nici unul nu are interes să fie mai activ de cât altul.

Comisiunea din anul trecut, alcătuită de d. Stoicescu, a admis sistemul ca portărei și agenții lor să fie plătiți de Stat ca și cei-alți funcționari ai Statului.

Preocupările titularilor departamentului justiției de a aduce o reformă în instituția portăreilor justifică în de-ajuns atât neajunsurile instituției, cât și necesitatea ce se simte de a fi revăzută.

În proiectul de lege, ce presint, am păstrat sistemul astăzi în vigoare, ca portărei de pe lângă fie-care tribunal să formeze un corp special, având o casă comună, în care să se verse toate sumele incasate de fie-care portărel, pentru ca apoi să se distribue în mod egal între portărei.

Sistemele adoptate de proiectele predecesorilor mei nu mi se par a fi mai folositoare, și iată de ce:

Concurența care se va stabili între portărei, în sistemul ca fie-care portărel să lucreze pe socoteala sa, va fi vătămătoare publicului. La câte mijloace nu se poate recurge, și nu se va recurge, ca să se atragă clientela? Vor fi portărei buni, dar vor fi și răi. O luptă puțin potrivită cu caracterul agentului legii s'ar încinge între ei pentru clientelă. Și cine va arăta justițiabililor care portărel este mai onest, mai capabil și mai activ? O nouă specie de samsari ar apare. Pe lângă samsarii de procese, vom avea și samsarii portăreilor, cari vor căuta să ademenească publicul. Și victima samsarilor și portăreilor neonești va fi majoritatea imprecinaților, mai cu seamă populația incultă, care se va lăsa să fie târâtă la portărelul de care i se va spune că lucrează mai iute și mai efin.

Este neintemeiată afirmațiunea că portărei muncind pentru întregul corp din care fac parte, nici unul nu are interes să fie mai activ de cât altul: Munca portăreilor folosind întregului corp și, deci, fie-care portărel având interes ca colegii săi să muncească, se stabilește între dênșii o supraveghere reciprocă. Interesul există pentru toți ca fie-care să fie activ; și fie-care știind că va beneficia cu atât mai mult cu cât va desfășura o activitate mai mare, va munci și mai cu râvnă, va avea și ochiul asupra celor-alți. Pe lângă acest control reciproc, este și supravegherea capului de portărei, al cărui interes nu este mic ca toți să muncească.

Cel-alt sistem, ca portărei să fie plătiți de Stat, are un singur folos, și anume că taxele ce azi se încasează de portărei vor intra în casa Statului. Cu acest sistem s'ar putea crea un venit fiscal.

Privit din punctul de vedere al scopului pentru care instituția este creată, și acest sistem este inadmisibil, căci nu crearea de venituri cu orice preț trebuie să ne preocupe, cât interesele imprecinaților.

Mai toate afacerile de căderea portăreilor sunt de felul lor așa de grabnice, în cât întârzierea lor de multe ori poate aduce celor interesați pierderi ce cu anevoie s'ar mai putea îndrepta.

Supravegherea, acțiunea disciplinară, ori cât s'ar exercita asupra unui funcționar, nu pot demna în de-ajuns la lucru, atunci când tragerea de inimă lipsesce.

Pentru exacta și la timp îndeplinire a funcțiunilor de portărel, zelul obicnuit al funcționarilor nu este îndestulător.

De alt-fel de activitate aș nevoie lucrările de natura celor ce ne preocupă, și o astfel de activitate nu o poate pune în mișcare de cât dorința de a câștiga, de a agonisi cât mai mult. Profitul ce portărei trag azi din îndeplinirea actelor de procedură și de executare este un bun și necesar imbold.

Cu sistemul plății portăreilor de către Stat, am avea și în cancelariile acestora agenți judecătorești cu dor de muncă adesea-ori neindestulător, cum se vede prin biurourile celor-alte instituții ale Statului.

Eū vęd neajunsurile instituției portăreilor aiurea de cât în sistemul de organizare.

Nu sistemul de organizare este cauza neorânduielelor și abuzurilor constatate.

Rēul constă în recrutarea personalului și în lipsa de supraveghere și de control din partea celor indrituiți la aceasta.

Pentru înlăturarea rēului am prevăzut ca nimeni să nu mai poată fi numit în funcția de portărel dacă nu este licențiat sau doctor în drept. Am luat asemenea măsuri serioase de control și supraveghere, arătând anume cum să fie exercitat controlul și punând îndatorire preșidenților tribunalelor, sub pedeapsă disciplinară, să aibă în de-aproape lucrările corpurilor de portărei.

În organizarea actuală nefiind nici o dispoziție privitoare la grefa corpurilor de portărei, acestea n'aū o cancelarie regulată, de unde cauza desordinelilor constatate în arhive și dosare.

Am determinat prin acest proiect de lege personalul care trebuie să compună cancelaria fiecărui corp de portărei, am prevăzut condiții de admisibilitate pentru recrutarea personalului și

am dat numirile și acțiunea disciplinară în contra personalului în atribuțiile presidentului tribunalului.

Veniturile și cheltuelile corpurilor de portărei alcătuiesc astăzi un fel de budget, pe care până acum ministerul nu l'a putut cunoaște.

Nici o regulă nu există în perceperea taxelor și în distribuirea veniturilor între portărei, nici un control în facerea cheltuelilor.

O deplină încredere domnind între portăreii corpului, fie-care primește de bune arătările celorlaltii de cheltuelile făcute.

Ca exemplu că portăreii prezintă veniturile și cheltuelile ce fac dupe cum le convine și dupe împrejurări, este destul să amintesc că a fost un timp când ani de zile dividendele lunare n'au atins cifra de 100 lei la portăreii din București, și aceasta numai ca să nu li se rețină taxa de 5°/_o prevăzută de legea din 4 Maiu 1877. (A se vedea rezultatul cercetării făcute la corpul portăreilor din București la 1882).

În actualul proiect am dispus ca la sfârșitul fie-cărei luni să se întocmească un stat, coprinzător de personalul corpului, cu plata fie-cărui funcționar, de veniturile corpului de categorii și de cheltuelile în detaliu; iar veniturile să nu poată fi distribuite între portărei până ce mai întâi statul nu va fi fost verificat și aprobat de presidentul tribunalului.

Am desființat funcția de cap de portărei de Curte de apel ca nefolositoare, rămânând și în județele unde sunt Curți de apel un corp de portărei cu un singur cap.

Garanția ce, dupe legea în vigoare, se cere pentru funcția de portărel, fiind un mijloc de a înlătura multe elemente bune, în interesul recrutării personalului, va fi redusă, mai cu seamă că condițiile de admisibilitate, pretinse de acest proiect de lege, sunt o îndestulă garanție că portăreii și vor îndeplini cu corectitudine funcțiunile lor.

Se înțelege că nu vor beneficia de reducerea garanției portăreii netitrați cari vor fi menținuți în funcție la punerea în aplicare a noiei legi. Această garanție va rămâne depusă încă în aceleași condiții de până acum până la eșirea din funcție a celui ce a depus-o.

În ceea ce privește atribuțiunile portăreilor modul împlinirii îndatoririlor lor, ținerea comptabilității și tratamentul funcționarilor corpului de portărei, ele se vor determina prin regulament.

Tot prin regulament se vor fixa și taxele actelor de procedură și de executare, precum și chipul în care ele vor fi percepute.

Aceste taxe vor fi uniforme în toată țara, su-

primându-se deosebirea ce există azi între cele de la București și Iași, și acelea cari se percep în celelalte județe.

Ministerul Justiției **C. G. Dissescu**

Iată proiectul de lege:

CAP. I

Corpul portăreilor, numărul și atribuțiile lor

Art. 1. Pentru aducerea la îndeplinire a actelor de procedură și de executare, în interesul administrației justiției, se înființează pe lângă fie-care tribunal de județ agenți judecătorești numiți «Portărei»;

Art. 2. Portăreii de pe lângă fie-care tribunal vor forma un corp special, sub conducerea unuia dintr'inșii care va și purta titlul de capul portăreilor de pe lângă acel tribunal.

Art. 3. Pe lângă fie-care tribunal de județ vor funcționa câte trei portărei, afară de tribunalele județelor: Ilfov, care va avea nouă-spre-zece portărei;

Dolj, zece;

Covurlui și Iași, câte șapte;

Mehedinți și Prahova, câte cinci;

Argeș, Buzău, Putna, Romanați, câte patru; iar tribunalele: Constanța, Suceava, Tecuci, Tulcea și Vaslui, câte două portărei.

În acest număr de portărei se coprinde și capul de portărei de pe lângă fie-care tribunal.

Art. 4. Numărul portăreilor va putea fi sporit sau scăzut, dupe trebuințele serviciului, prin decret regal, în urma încuviințării consiliului de miniștri.

Art. 5. Capul portăreilor împarte diferitele lucrări între portăreii tribunalului. El are dreptul de control și supraveghere asupra portăreilor tribunalului, precum și dreptul de disciplină asupra tuturilor funcționarilor corpului.

În lipsa-î, el este înlocuit de cel mai vechi portărel de pe lângă tribunal.

Art. 6. Portăreii vor aduce la îndeplinire toate titlurile executorii ale tuturilor instanțelor judecătorești fără deosebire, vor îndeplini protestele cambiale, vor face somațiile, comandamentele, notificările și toate actele de procedură judiciară sau extra-judiciară și de executare, date prin legi în căderea agenților judecătorești, fie dupe mijlocirea părților, fie dupe însărcinarea justiției, conformându-se în lucrările lor procedurilor prescrise de legi.

Ei vor putea da citațiile, hotărârile, somațiile, comandamentele, protestele, etc., și prin agenții corpului, numiți anume pentru aceasta. În acest cas, agentul va lucra sub răspunderea portăreilor, conform art. 77 din procedura civilă.

Art. 7. Portăreii nu pot instrumenta de cât în ocolul tribunalului din care fac parte.

Art. 8. Portăreii sunt răspunzători de actele și documentele ce li se vor încredința de părți și pentru cari ei vor da chitanță; înapoarea actelor vor lua chitanțe de primire.

CAP. II

Cancelaria corpului de portărei

Art. 9. Cancelaria corpului de portărei se compune din : un secretar, un registrator-archivar, două sau mai mulți agenți de îndeplinirea procedurilor și darea actelor, și unul sau mai mulți copişti.

Art. 10. Secretarul este capul cancelariei; el are dreptul de control și priveghere asupra funcționarilor cancelariei.

Secretarii lucrează sub răspunderea capilor de portărei, sau acelora cari le țin locul.

Atribuțiile lor se vor determina prin regulament.

Art. 11. Posturile de agenți și de copişti vor putea fi desființate și înființate prin ordonanță prezidențială, în urma raportului către tribunal al capului de portărei.

CAP. III

Condiții de admisibilitate

Art. 12. Portăreii țin de puterea executivă, formând și un corp auxiliar al ordinului judecătoresc.

Ei sunt supuși la aceleași condiții generale de admisibilitate și aceleași reguli privitoare la cumul, incompatibilități și scutiri, prevăzute de legea de organizare judecătorească.

Art. 13. Nimeni nu poate fi numit portărel dacă nu are vârsta de 22 ani și nu este licențiat sau doctor în drept.

Art. 14. Capii de portărei se numesc dintre portăreii cari au servit cel puțin două ani în această funcțiune, ori dintre licențiații sau doctorii în drept cari au un stagiū de două ani în magistratură, sau patru ani în advocatură.

Art. 15. Capii de portărei și portăreii se numesc prin decret regal de către ministerul justiției.

Art. 16. Secretarii corpurilor de portărei și cei-alți funcționari ai corpului se numesc de către presidentul tribunalului, în urma recomandăției capului de portărei, dupe aceleași condiții generale de admisibilitate ca și funcționarii grefelor tribunalelor.

Art. 17. Secretarii corpurilor de portărei se vor numi dintre persoanele cari au funcționat cel puțin două ani în grefa sau cancelaria vre-unei autorități judecătorești.

Registratorii-archivari se vor numi dintre cei ce au funcționat un an în vre-una din grefe, iar copişții și agenții dintre cei ce au absolvit studiile claselor primare.

Art. 18. Portăreii vor depune, la intrarea în funcție, jurământul cerut pentru membrii ordinului judecătoresc, dupe aceleași reguli formulate de legea de organizare judecătorească și de regulamentul pentru serviciul interior al tribunalelor.

Secretarii și funcționarii cancelariei corpurilor de portărei vor depune jurământul legiuit în camera de consiliū a tribunalului înaintea presidentului.

CAP. IV

Indatoririle portăreilor, privegherea și exercițiul acțiunii disciplinare. — Congedii

Art. 19. Portăreii sunt puși sub supravegherea și controlul direct al presidentului tribunalului.

Art. 20. Presidentul tribunalului, sub pedeapsa disciplinară prevăzută de aliniatul I al art. 142 din legea de organizare judecătorească, în cas de a nu se conforma acestei dispoziții va inspecta la fie-care două luni cel puțin lucrările și comptabilitatea corpului, și va încheia proces-verbal amănunțit de starea în care a găsit aceste lucrări, precum și de esacta și la timp îndeplinire a îndatoririlor impuse portăreilor. Procesul verbal se va păstra la dosarul corpului de portărei.

Din patru în patru luni presidentul tribunalului va trimite ministerului un raport asupra chipului cum portăreii și exercită funcțiunile, cum percep taxele și aplică regulamentul, asupra veniturilor și cheltuelilor corpului, precum și asupra raporturilor portăreilor cu publicul, arătând în același timp neregularitățile descoperite și măsurile de luat.

Art. 21. Dispozițiile de la titlurile I, II, III și VI din partea III a legii de organizare judecătorească din 1890 se aplică și portăreilor.

Art. 22. În orașele unde sunt reședințe de curți de apel și la înalta curte de casație și justiție, presidentul tribunalului va delega pe portăreii cari vor trebui să funcționeze pe lângă acele curți.

El va comunica îndată această delegație atât ministerului cât și Curței respective.

Art. 23. Portăreii delegați pe lângă înalta curte de casație și curțile de apel sunt supuși controlului primilor-presidenți și presidenți de secție ai acelor curți.

Art. 24. Sunt supuși pedepselor prevăzute de art. 141 din codul penal portăreii cari vor percepe taxe mai mari sau neprevăzute de legile și regulamentele cari le fixează.

Art. 25. Presidentul tribunalului, pe lângă dreptul de priveghere asupra portăreilor, are dreptul de disciplină asupra funcționarilor corpului. În puterea dreptului, de disciplină, el poate pronunța în contra lor ori-care din pedepsele disciplinare prevăzute de legea de organizare judecătorească.

Art. 26. Corpul portăreilor nu are vacanță.

Cererile de concediū ale capului de portărei și portăreilor se acordă de presidentul tribunalului dacă nu trec peste 10 zile în cursul anului. Ele vor fi comunicate imediat ministerului justiției.

Peste acest termen, concediile nu pot fi acordate de cât de ministrul justiției.

Funcționarii corpului cer concediū de la capul portăreilor.

CAP. V

Casă comună a corpului. — Dividendele cuvenite portăreilor și leafa împiegaților corpului

Art. 27. Portăreii nu sunt plătiți din casa Statului. Ei vor primi de la părți, pentru actele de procedură și de executare ce fac, o taxă hotărâtă, care se va fixa printr'un regulament special de administrație publică. Taxele și cheltuelile cuvenite portăreilor sunt privilegiate.

Art. 28. Fie-care corp de portărei va avea o casă comună, în care se vor vërșa toate sumele încasate de fie care portărel pentru plata actelor sale.

Casa se va afla sub îngrijirea și răspunderea capului de portărei și a aceluia ce va fi însărcinat cu dânsa.

Art. 29. Se vor plăti din casa comună toate cheltuelile de carî corpul de portărei va avea nevoie.

Art. 30. Secretarii și cei-alți impiegați ai corpului sunt plătiți de către portărei din casa corpului.

Tratamentul lor, precum și cheltuelile corpului, se vor fixa prin regulament.

Art. 31. In primele zile ale fie-cărei luni se va forma pentru luna expirată un stat, care va cuprinde personalul corpului cu plata fie-căruia, veniturile corpului pe categorii și cheltuelile în detalii.

Acest stat, întocmit de capul portăreilor și certificat de dânsul, se va supune presidentului tribunalului spre verificare.

Numai după aprobarea presidentului tribunalului, și dupe ce se vor scădea plata personalului și cele-alte cheltueli ale corpului, sumele rămase se vor împărți de o potrivă între portărei.

Un exemplar de acest stat, vizat de president, se va trimite în fie-care lună ministerului, îndată ce el a obținut aprobarea.

Art. 32. Amenzile la cari portăreii și funcționarii corpului vor fi supuși, fie în urma unei pedepse disciplinare, fie din orî-ce altă cauză, se vor vërșa în casa Statului.

In statele lunare de venituri și cheltueli se vor arăta anume aceste amenzi, iar recepisele de vërșarea lor în tesaurul public se vor înainta ministerului de către presidentul tribunalului o-dată cu statul lunar.

Fie-care recepisă va cuprinde numele persoanei amendate.

Dispoziții transitorii

Art. 33. Un regulament de administrație publică, având putere de lege, va prevede taxele pentru toate actele de procedură și de executare, atât înaintea tribunalelor cât și înaintea judecătoriilor de ocoale, precum și modul perceperii lor; va determina atribuțiile portăreilor, garanția ce ei au a depune și ținerea comptabilității corpului, și va lămuri toate cestiunile pentru aplicarea legii.

Acest regulament se va putea schimba, în marginele prezentei legi, orî de câte orî va fi trebuință.

Art. 34. La punerea în aplicare a acestei legi pentru constituirea corpului de portărei, potrivit dispozițiilor legii, capi de portărei și portăreii vor putea fi numiți dintre cei aflați în funcție la promulgarea legii, fără alte condiții.

De la această dată, nici o nouă numire nu se va mai putea face de cât în condițiile prevăzute de această lege.

Art. 35. Legea din 9 Iulie 1865, art. 51 din legea de organizare judecătorească de la 1890, precum și toate legile și regulamentele relative la portărei, astă-zi în vigoare, sunt și rămân desființate.

Art. 36. Această lege se va pune în aplicare dupe o lună de zile de la promulgare.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 12 Octombrie 1899

Președenția D-lui **GR. LAHOVARI**, Președinte

Preotul N. Ionescu, tutorele minorei Dumitra Ioniță Dan Florea cu Preoteasa Ana Preotul Constantin.

Pământ rural. — Acțiuni privitoare la pământurile date sătenilor. — Competință. — Apel. — Recurs. — (Art. 8 din legea interpretativă din 13 Februarie 1879; art. 62 și 125 din legea judecătoriilor de pace din 1896.)

Pământ rural. — Sătean împroprietărit. — Dacă mai poate cumpăra pământ de la consătenii săi împroprietăriți. (Art. 1 din legea rurală din 1864 și art. 1 din legea interpretativă din 1879.)

De și prin articolul 8 din legea din 13 Februarie 1879, interpretativă legii rurale din 1864, sentințele date de tribunale pentru anularea vëndzării pământurilor date conform legii rurale sunt definitive și nu pot fi atacate nici pe calea apelului, nici pe aceea a recursului în casație, însă legea judecătoriilor de pace din 1 Iunie 1896, prin art. 62, dând în competența acelor judecători de a judeca în prima instanță, prin urmare cu drept de apel și recurs în casație, în genere orî-ce acțiuni imobiliare până la valoarea de 1500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit, și prin ultimul alineat de sub acelaș articol, declarându-se scutite de taxa timbrului și de orî-ce altă cheltuelă de procedură toate acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor sătenii și declarate inalienabile prin legile de împroprietărire, urmează că asemenea acțiuni privitoare la pământurile date locuitorilor sătenii și date în competența judecătoriilor de pace se judecă dupe dreptul comun adică cu apel și cu recurs în casație.

2) Art. 1 din legea din 13 Februarie 1879, dând voie, potrivit legii din 1864, de a cumpăra pământuri de ale foștilor clăcași numai cultivatorilor sătenii cari nefiind clăcași în anul 1864, nu au avut asemenea pământuri, urmează că sătenii cari în 1864 au fost împroprietăriți fie ca mijlocași cu 7 pogoane, fie ca pâlmași cu 4 pogoane, nu pot să mai cumpere pământ de la consătenii lor împroprietăriți până la complectarea numărului de 11 pogoane recunoscut ca limită maximă de art. 1 din legea din 1864.

Decisiunea 350/99. — Respins recursul făcut de Preotul N. Ionescu contra sentinței tribunalului Dâmbovița cu No. 484/97 în proces cu Preoteasa Ana Preotul Constantin.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier M. Poenaru-Bordea;

Pe d-l avocat Rădoiș asupra cestiunei dacă în speță e admisibil recursul;

Pe d-l avocat Cair în combateri, și

Pe d-l procuror general D. Alexandresco în concluziuni, fiind minore în cauză;

Deliberând,

Asupra incidentului ridicat de partea intimată și în-

temeiat pe motivul că recursul e inadmisibil, hotărîrea tribunalului nefiind susceptibilă de recurs ;

Avînd în vedere art. 62 din legea judecătorielor de ocol de a judeca în prima instanță, prin urmare cu drept de apel și recurs în casație, în genere orî-ce acțiunii imobiliare pînă la valoarea de 1500 lei capital inclusiv, sau 150 lei venit, și prin ultimul aliniat de sub acelaș articol declarându-se scutite de taxa timbrului și de orî-ce altă cheltuială de procedură, toate acțiunile imobiliare privitoare la pămînturile date locuitorilor sătenî și declarate inalienabile prin legile de împrîrietărire, urmează învederat că legiuitorul a înțeles a cuprinde în acest articol, pentru a le da în judecata judecătorielor de ocol cu drept de apel și recurs și aceste din urmă acțiuni ;

Că dar în virtutea art. 125 din citata lege a judecătorielor de pace, dispozițiunile art. 8 al legii din 13 Februarie 1879 fiind contrarii acestei legi, sunt abrogate ;

Că în speță acțiunea intentată de Preoteasa Ana Preotul Constantin în contra lui Ioniță Dan Florea pentru ca să-i delase în proprietatea sa un loc de 498 stj. pătrați cu care autorul se fusese împrîrietărit dupe legea rurală din 1864 a fost intentată înaintea judecătorului Ocolului Târgoviște, la 18 Iunie 1897, adecă posterior promulgărei legii din 1 Iunie 1896 și valoarea locului în litigiu e inferioară sumei de 1500 lei, prin urmare de competența judecătorului de ocol ;

Pentru aceste motive, Curtea în unire cu conclusiunile d-lui procuror general respinge incidentul ;

Dupe care s'a ascultat de avocat Cair în desvoltarea motivelor de casare, d-l avocat Rădoi în combaterî, și d-l procuror general în conclnsiuni.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate :

«Violarea art. 7 din legea rurală de la 1864».

«Violarea și reaua interpretare a art. 1 din legea interpretativă a art. 7 din 13 Februarie 1879, violarea art. 645 cod. civ.».

1) «Art. 7 din legea rurală de la 1864, care interzice împrîriarea pămînturilor date foștilor clăcași, în timp de 30 ani, permite a se împrîria acele pămînturi numai către comună sau alt sătean».

«Eū am cumpărat în 1865 de la Preotul Sandu 7 prăjini, care-î dedese de preț pe un galben împreună cu toate construcțiunile aflate pe acel pămînt, construcțiunii pe care le-am preînuit și modificat de atunci,—această cumpărătoare am făcut'o de la Preotul Sandu cu care eram consătean și care Preot nu clăcuise înainte de 1864, -- pămîntul lui decî de 7 prăjini, art. 1 alin. II din legea de la 1879 nu'l declară inalienabil».

2) «Este adevărat că la 1864 am fost și eū împrîrietărit, mi s'a dat însă numai 7 pogoane și 12 prăjini, iar legea interpretativă din 13 Februarie 1879, prin art. 1, permite agricultorilor sătenî să cumpere chiar de la foștii clăcași pînă la concurența de 11 pogoane și 400 stj. pătrați».

«Ar fi nedrept și nelogic, ca locuitorul care în 1864, fiind clăcași și împrîrietărit numai cu 4 pogoane, să nu mai poată dobândi în nici un mod mai mult pămînt rural, iar locuitorul care nici n'a clăcut înainte

de 1864, să poată dobândi 11 pogoane 400 stj. pătrați. Călăuzite de această dreaptă rațiune toate tribunalele din țară, cu ocasiunea revocărilor de împrîriări ale pămînturilor rurale, prin sentințele definitive ce au pronunțat în 1880 au menținut în pămînturile dobândite pe toți cumpărătorii care, deși împrîrietăriți la 1864, pămîntul cumpărat însă, adăogat la pămîntul cu care fuseseră împrîrietăriți nu trecea peste 11 pogoane și 440 stj. pătrați».

«Dacă m'ași fi judecat în 1880, Tribunalul Dâmbovița mi-ar fi recunoscut dreptul de proprietate asupra celor 7 prăjini pămînt ; aceiași rațiune și aceiași lege existînd și în 1897, Tribunalul face și un exces de putere condamnându-mă să las acel pămînt cu construcțiile de pe dînsul în proprietatea Anei Preotul Constantin, nepoată a Preotului Sandu».

3) «Fiind-că înscrisul olograf al Preotului Sandu l'am pierdut, Tribunalul refusându-mi proba cu martori spre a dovedi că acel pămînt e cumpărat de mine și că l'am stăpănit nesupărat de nimeni mai mult de 30 ani în modul prescriș de art. 1847 c. civil, violează art. 645 c. civil neținîndu-mi în seamă prescripțiunea, acest mod legal de a dobândi proprietatea».

Avînd în vedere că din desbaterile urmate rezultă că Preoteasa Ana Preotul Constantin, moștenitoarea necontestată a Preotului Sandu, din comuna Cazău, districtul Dâmbovița, a chemat în judecată pe Ioniță Dan Florea pentru a fi obligat să delase în proprietatea sa un loc de 498 stj. pătrați cu care autorul ei fusesese împrîrietărit, dupe legea rurală din 1864 ; că Ioniță Dan Florea a recunoscut că stăpînește acel loc, însă a susținut că l'a cumpărat de la decedatul Preotul Sandu, și că, posedându-l de mai bine de 30 de ani, l'a și prescriș ; că, atît dinaintea tribunalului de Dâmbovița, în apel, cît și azi dinaintea acestei înalte Curți, același Ioniță Dan Florea pretinde, prin motivele invocate, că avea dreptul de a cumpăra acel loc, de oarece era locuitor sătean, împrîrietărit la 1864, ca mijloc, numai cu 7 pogoane și 19 prăjini și că legea din 13 Februarie 1879 pentru menținerea și executarea art. 7 din legea rurală recunoaște dreptul unor asemenea locuitori de a completa cantitatea maximă de pămînt acordată prin art. 1 din legea rurală, adică 11 pogoane ;

Considerînd că art. 1 din legea din 13 Februarie 1879 invocată de recurent dă voce, potrivit legii din 1864, de a cumpăra pămînturi de ale foștilor clăcași numai cultivatorilor sătenî cari, nefiind clăcași în anul 1864, nu au avut asemenea pămînturi ;

Că, în speță, dupe cum rezultă din propriile sale declarațiuni, recurentul Ioniță Dan Florea, fiind clăcași, a fost împrîrietărit în 1864, cu 7 pogoane și 19 prăjini ;

Că, prin urmare, el nu intră în categoria sătenilor *neîmprîrietenii* de care vorbește art. 1 din legea din 13 Februarie 1879 și, decî, nu avea dreptul de a mai cumpăra pămînt de la consătenii săi ;

Considerînd că alegațiunea ce recurentul face că, fiind împrîrietărit numai cu 7 pogoane și 19 prăjini putea să completeze, prin cumpărare de la consătenii săi, numărul de 11 pogoane recunoscut ca limită ma-

ximă de art. 1 din legea din 1864, nu este întemeiată pe nici o dispozițiune a legii ;

Că, din potrivă, art. 1 din legea din 1864 stabilește categoriile de săteni clăcași, alocându-le pământuri dupe puterile lor și dupe numărul vitelor ce posedă ;

Că dacă un locuitor cu 4 boi și o vacă avea dreptul la 11 pogoane, unul numai cu 2 boi și o vacă, precum era recurentul la punerea în aplicare a legii din 1864, nu i se cuvenea de cât 7 pogoane și 19 prăjină, cât îi s'a și acordat atunci, și, în afară de acest pământ, legea nu i recunoaște dreptul de a cumpăra mai mult de la consătenii săi ;

Că, așa fiind, dacă un asemenea locuitor nu putea să dobândească mai mult prin cumpărare, el nu putea să dobândească mai mult nici prin prescripțiune ;

Că, tribunalul de Dâmbovița, consacrand aceste principii, a făcut o bună aplicare a legii, și, deci, motivele invocate sunt nefundate ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 24 Septembrie 1899

Președenția D-lui ION M. GAVRILESCU, Judecător

Sentiința civilă No. 274

Dimitrie și Adela Miclescu, în calitate de tutori ai minorilor defunctului Ion Mihail Cogălniceanu cu Ion Movilă, contestație la urmărire.

Donațiune. — Proprietatea lucrului dăruit. — Moar-tea donatorului. — Dacă creditorii săi pot aduce la masa succesorală obiectul dăruit.

Sucesiune. — Beneficiu de inventar. — Declarațiune la greșă. — Nefacerea inventarului. — Consecințe. — Acte de moștenitori. — Acceptare tacită.

Cheltueli de judecată. — Cine le plătește.

1) *Donațiunea, ca orî-ce alt contract, fiind rezultatul unei voințe libere, și fiind făcută cu îndeplinirea formelor cerute de lege, face ca proprietatea obiectului donat să treacă la donatar din momentul confecționării actului de donațiune, ast-fel că la moartea donatorului, lucrul dăruit fiind eșit din patrimoniul său încă din momentul donațiunii, creditorii donatorului n'au dreptul să urmărească acel dar până ce n'ar isbuti să facă a se aduce, lucrul dăruit, la masa succesorală, însă pentru aceasta urmează să facă o anume acțiune fie în anularea donațiunii că n'ar fi făcută cu îndeplinirea formelor legale, fie că ar fi fost făcută cu intențiune vicleană în prejudiciul creditorilor.*

2) *Declarațiunea făcută la greșă tribunalului de către un moștenitor cum că acceptă succesiunea sub beneficiu de inventar, fără însă ca să se facă și inventariul averei, nu face ca acel moștenitor să fie considerat ca erede pur și simplu, căci lipsa inventarului face numai ca declarațiunea de la greșă să rămână fără efect, adică ca și când n'ar fi fost făcută, deci ar rămânea în starea de mai înainte, adică că moștenitorul poate accepta sau nu moștenirea, cu sau fără beneficiu de inventar, pentru care are dreptul 30 de ani, afară numai dacă în*

acest interval n'ar fi făcut acte de erede, căci în asemenea cas se ia ca o acceptare tacită.

3) *Partea câștigătoare într'un proces are dreptul să ceară cheltuelile de la partea adversă.*

Tribunalul deliberând și

Având în vedere contestația făcută de d. D. E. Miclescu și d-na Adela D. Miclescu în calitate de tutori ai minorilor def. Ion M. Cogălniceanu la urmărirea moșiei Răpele de către d. Ion Movilă ;

Având în vedere că partea contestatoare susține și cere a se scoate de sub urmărire moșia Răpele, de oare-ce este proprietatea minorilor def. Ioan Cogălniceanu rămasă lor de moștenire de la tatăl lor, și ca atare nu poate fi urmărită și vândută pentru datorii de la def. Mihaï Cogălniceanu ; la care creditorul urmăritor opune : 1) Că moșia în cestiune a fost proprietatea def. Mihaï Cogălniceanu debitorul său, că deși M. Cogălniceanu a donat acea moșie fiului său Ioan Cogălniceanu tatăl minorilor contestatori, totuși aceasta nu i poate fi opus fiind-că nu putea def. M. Cogălniceanu să facă donațiuni în dauna creditorilor săi ; 2) că, chiar dacă s'ar admite că e bună donațiunea și că moșia e în proprietatea minorilor de la tatăl lor, totuși poate fi urmărită pentru datorii de la def. M. Cogălniceanu, fiind-că Ioan Cogălniceanu a dispus de averea def. său părinte în calitate de erede, fără ca să fi îndeplinit cerințele legii asupra acceptării cu beneficiu de inventar, așa că se considera ca erede pur și simplu și ca atare răspunde față de creditorii lui M. Cogălniceanu și cu averea sa, căci s'au făcut confuziune între averea sa și a def. M. Cogălniceanu ;

Având în vedere că din desbaterile urmate și actele prezentate se constată în fapt cea-ce recunoaște și reprezentatul urmăritorului Ioan Movilă, că moșia Răpele ce se urmărește a fost donată de def. M. Cogălniceanu încă dupe când era în viață fiului său Ioan Cogălniceanu tatăl minorilor contestatori ;

Având în vedere că, donațiunea ca orî-ce alt contract fiind rezultatul unei voințe libere și fiind făcută cu îndeplinirea formelor cerute de lege, face ca proprietatea obiectului donat să treacă la donatar, din momentul confecționării actului de donație ;

Că, în cazul de față dupe cum s'a arătat mai sus dându-se moșia Răpele lui Ioan Cogălniceanu, ea a eșit din patrimoniul donatorului din momentul donațiunii, adică înainte de moartea sa, căci trecuse în proprietatea donatorului, prin urmare moșia în cestiune nemaî făcând parte din masa succesorală a def. Mihaï Cogălniceanu, creditorul Movilă n'are dreptul ca să o urmărească, până ce n'ar isbuti ca să facă a se aduce iar la masa succesorală, dar pentru aceasta urmează să facă o anume acțiune fie în anularea donațiunii că n'ar fi făcută cu îndeplinirea formelor legale, fie c'ar fi făcută cu intențiunea vicleană în prejudiciul creditorilor ;

Că, chiar dacă s'ar admite că și pe această cale a contestațiunii ar putea partea urmăritoare să pună în discuțiune valabilitatea actului de donațiune ceia-ce d-sa a și făcut, totuși nu cade actul de donațiune, de oare-ce nu s'a invocat nici dovedit vr'un motiv din acelea care să atragă nulitatea, ci numai s'a zis că nu se putea face o asemenea donațiune în dauna creditorilor, ceia-ce nu e suficient, căci pe lângă prejudiciu se mai cere și alte elemente, (art. 975 cod. civ.) ;

Având în vedere că, dupe moartea def. Mihaï Cogălniceanu fiul său Ioan Cogălniceanu autorul minorilor contestatori a făcut, în conformitate cu art. 704 din cod civ., declarație la greșă trib. respectiv că acceptă sub beneficiu de inventar averea ce ar fi rămas de la tatăl său, și dacă nu s'a făcut și inventarul averei cum cere art. 705 cod. civ., de aci nu se poate deduce că densusul trebuie a fi considerat ca erede pur și simplu, căci lipsa inventarului face numai ca declarațiunea

de la greșă să rămână fără efect adică ca și când n'ar fi făcută, deci ar rămâne în starea de mai înainte, că adică se poate accepta sau nu moștenirea cu sau fără beneficiu de inventar, pentru care are dreptul în termen de 30 ani (art. 700 cod. civ.), bine înțeles dacă în acest interval n'ar fi făcut acte de erede, căci în asemenea caz se ea ca o acceptare tacită, (art. 689 cod. civil);

Având în vedere că, partea urmăritoare prin avocatul d. Aslan susține că def. Ioan Cogălniceanu ar fi făcut acte de erede asupra averii def. său părinte M. Cogălniceanu și spre a dovedi aceasta a prezentat o sentință a trib., o decisiune a Curței de apel și o transacție precum și actul de arendă dintre def. Ioan și Mihaï Cogălniceanu, iar prin avocatul Triandafil a susținut că moșia fiind lăsată prin testament lui Ioan Cogălniceanu ar fi un legat și dânsul primind acest legat fără inventar se consideră ca o acceptare pur și simplu;

Având în vedere că, din actele prezentate nu rezultă că Ioan Cogălniceanu ar fi lucrat în calitate de erede a def. său părinte, ci reese numai că el fiind arendașul moșiilor care erau deja donate fraților săi Constantin și Vasile, aceștia dupe moartea tatălui lor iau făcut proces pentru arenda datorită, și asupra acestora a urmat și învoiala dupe transacție, fără ca nici într'un act să declare Ioan Cogălniceanu că înțelege a se judeca și a tranșa litigiul ca erede al tatălui său, și nici măcar nu rezultă că dânsul ar fi primit ceva din porțiunea de avere mobilă fie din arendă sau altele rămase de la tatăl său;

Că, ast-fel fiind neexistând alte împrejurări de fapt care să stabilească că Ioan Cogălniceanu ar fi făcut acte pe care nu le putea face de cât în calitate de erede, nu se poate presupune că dânsul ar fi avut intențiunea de a accepta moștenirea fără beneficiu de inventar, mai cu seamă când deja de la început el ș'a manifestat intențiunea sa contrară prin declarațiunea făcută de grefa tribunalului;

Având în vedere că, Ioan Cogălniceanu stăpânește moșia Răpele nu în baza testamentului, ci în baza actului de donațiune de pe când încă era în viață Mihaï Cogălniceanu, așa că nu poate avea loc aplicarea art. 897 cod. civ. invocat de d. avocat Triandafil;

Prin urmare nefiind o acceptare pur și simplu, nu se poate admite că Ioan Cogălniceanu să răspundă și cu averea sa pentru datoriile tatălui său Mihaï Cogălniceanu;

Așa dar din cele expuse rămând bine constatat că imobilul scos în vânzare nu face parte din masa averii de succesiune a def. Mihaï Cogălniceanu, ci din contră e proprietatea personală a minorilor contestatorii ca moștenire dela def. lor tată Ioan Cogălniceanu și întru cât acesta n'a făcut acte de erede asupra averii tatălui său, într'atâta urmărirea este reu îndreptată asupra acestui imobil de către Ioan Movilă creditorul def. M. Cogălniceanu, prin urmare câtă a se admite contestația, a se anula lucrările de urmărire și a se scoate din vânzare imobilul;

Văzând că partea câștigătoare într'un proces are dreptul să ceară cheltuețele de la partea adversă (art. 140 pr. civ), deci și în specie contestatorii fiind partea câștigătoare, urmează ca creditorul urmărit să le plătească cheltuețele de judecată cari constau din taxa timbrului, taxele portăreilor, a transportului și o plată de avocat, pe cari toate trib. le fixează la cantul de lei 300 (art. 146 pr. civ.);

Pentru aceste motive redactate d. judecător Ioan Gavrilesco;

În unire cu concluziunile d-lui substitut;

Admite contestațiunea, anulează lucrările de urmărire și scoate din vânzare moșia Răpele.

(ss) Ioan M. Gavrilesco, Iordan Pandelescu.

INFORMAȚIUNI

De la Palatul justiției

D. Decan al baroului din capitală G. Danielopolu, a început o serie de conferințe asupra proiectului de reformă a Codului de procedură civilă depus de către d. Ministru de justiție pe biuroul Senatului.

D-sa după ce a făcut o privire generală asupra întregului proiect, apoi a luat în amănunță cercetare articol cu articol, punând față în față textul actual al codului cu reforma introdusă.

În numărul viitor vom face o dare de seamă mai amănunțită despre conferințele d-lui Danielopolu.

Tot ce putem spune de o cam dată este că criticele savantului Profesor și Decan sunt pe cât de judicioase, pe atât de instructive. D-sa nu se mărginește numai în a arăta părțile slabe ale proiectului de reformă, dar relevă și părțile bune, aducând pentru aceasta elogiul eruditului Ministru d. C. G. Disescu autorul proiectului.

Intr'un cuvânt conferințele simpaticului Decan și neobositului Profesor, constituie mai mult un studiu critic al Codului de procedură civilă de cât o critică propriu zis.

Conferințele au loc în camera avocaților din Palatul Justiției, în fie-care zi, între orele 3 și 4 p. m.

D-l Ion S. Codreanu, retrăgându-se de la ziarul Curierul Judiciar, se anunță că proprietatea acestui ziar a trecut asupra d-lor avocați Ion N. Cesărescu și Alex. Alexandrescu, pe adresa căroră, pe viitor, se vor trimite ori-ce articole și corespondențe relative la redactarea acestui ziar.

Pentru abonamente și tot ce privește administrația acestui ziar, corespondențele se vor înainta pe adresa d-lui Sterie Grigorescu la tipografia ziarului «Curierul Judiciar».

Cu începere de la 1 Ianuarie 1900 abonamentele gratuite vor fi suspendate menținându-se numai acelea ale membrilor corenspondenți.

Persoanele care primesc ziarul gratuit, precum și acei cari sunt în restanță cu plățile, sunt rugați ca până la 1 Ianuarie 1900 să comunice înscris dorința d-lor că acceptă plata abonamentului. Numai în acest cas se va continua a li se trimite ziarul.

Inputerniciți pentru încasarea abonamentelor acestui ziar sunt:

Pentru capitală d-l Manole Herișescu, iar pentru provincie d-l J. Riveanu.

Numai în mâinele acestor persoane se vor putea efectua plățile pentru abonamente și anunțuri, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registru cu matcă, vizat cu ștampila administrației acestui ziar.